

Vuggestuen

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Jeg kan selv:

- vælge hvad jeg vil lave eller lege
- finde spændende legetøj at lege med
- bestemme hvor jeg vil lege og med hvem
- sige til og fra ved hjælp af verbalt eller nonverbalt sprog

Jeg kan sammen med de andre børn:

- finde legetøj, vi skal lege med på f.x legepladsen
- deltage i forskellige aktiviteter og tage på ture ud af huset
- have det sjovt og grine og finde på lege
- kopiere hvad de andre børn gør
- tegne billeder inde i krea
- Jeg kan sammen med mine forældre
- vælge hvilken vej vi skal tage hen til vuggestuen.
- kigge op billeder af mig selv
- sætte mine tegninger i en mappe
- hænge mit tøj på min garderobeplads.

Jeg kan sammen med de voksne i vuggestuen:

- komme med på tur hen til andre børnehaver
- deltage i alle de rutine-situationer, hvor det er muligt – f.x. dække bord, rydde op.
- Blive trøstet, hvis jeg er lidt ked af det
- Få hjælp, hvis jeg har brug for det.
- Deltage i fri for mobberi
- Vælge sange, år vi skal synge og vælge bøger til oplæsning

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Jeg kan selv:

- Vælge om jeg vil være med i en leg
- Finde legetøj eller tøjdyr, jeg kan lege med
- finde på ting, der skal med i en leg og det er nemt, når legetøjet står frit tilgængeligt
- bestemme, hvor og med hvem jeg vil lege og jeg er med til at bestemme, hvad vi skal lave.
- Mærke indeni når jeg har en god legekammerat.
- Være sød mod de andre børn

Jeg kan sammen med de andre børn:

- Kravle rundt på gulvet og lege alt muligt
- Bygge ting med klodser eller figurer
- Holde de andre børn i hånden
- Finde på en masse sjovt, vi kan lave

Jeg kan sammen med mine forældre

- Se på foto af mig i vuggestuen
- besøge nogle af de andre børn i børnehaverne
- tage hen på legeplads og lege
- tale om at jeg skal være sød og rar mod andre. Her kender mor og far også Fri for Mobberi konceptet
- deltage i aktiviteter i vuggestuen

Jeg kan sammen med mine voksne i vuggestuen:

- finde på en sang, vi skal synge
- have det trygt, rart og få omsorg
- få støtte i min kontakt til de andre børn – lære at løse konflikter
- være med i små legegrupper så vi danner nye relationer.
- Være med til samling og lære en masse
- Deltage i sangglad mini og fri for mobberi
- Køre afsted på cykel eller ”bus” med de andre børn

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Jeg kan selv:

- genkende, huske eller sige mit navn
- sige mor og far
- bruge mit ansigt og min mimik
- føle, sanse og udtrykke mig

Jeg kan sammen med de andre børn:

- synge og bruge min krop i sanglege
- deltage i lege med lyde, ord og fagter
- fortælle, hvad jeg kan se i billedbøger
- øve mig i at kunne sige forskellige lyde og ord.

Jeg kan sammen med mine forældre:

- tage på biblioteket og låne bøger
- vise når jeg er glad eller sur
- kigge i en bog og finde figurer
- gentage lyde, ord og sætninger

Jeg kan sammen med mine voksne i vuggestuen:

- høre rim og remser og historier og en masse ord
- kigge og pege i forskellige billedbøger og få en god dialog om det, der sker.
- lytte til eventyr, fortællinger eller musik
- øve mig i at gentage lyde og ord og bruge tegn til tale” Baby tegn”
- være med til sangglad mini.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Jeg kan selv:

- mærke og bruge hele min krop
- øve mig i at kravle, gå eller løbe
- bestemme over min egen krop.
- smile, grine, græde.
- gyngende, vippe, snurre rundt, gå på line, rutsje, spille bold, trille ned af bakken, fartleg på løbecykle mm –
- bygge med magneter og lege med dukker og tage deres tøj af , bygge med store legoklodser.
- tage mit eget tøj af og på – for jeg øver mig i at være selvhjulpne og få succes i at klare hverdags rutiner.

Jeg kan sammen med de andre børn:

- holde andre børn i hånden og danse til musik
- hoppe på trampolin
- hoppe i vandpytter og mærke det våde vand
- være på legepladsen og lege med de andre børn
- smage på og spise forskellig mad
- Lave sanglege og bevægelseslege både ude og inde.
- være ude i al slags vejr – sol, vind, storm, sne, hagl, regn – mærker varme og kulde
- være på legepladsen og bevæge mig og måske finde insekter.
- mærke på og lege med sandet i sandkassen

Jeg kan sammen med mine forældre:

- øve mig i at gå ture, løbe eller løbecykle.
- Øve mig i at rutsje og gyngende
- tage hen på en spændende legeplads.
- bevæge mig, hvis vi er på en udflugt og jeg skal selv bruge mine ben at gå på.
- smage på og spise forskellig slags mad.
- Holde i hånden og gå hen til min vuggestue

Jeg kan sammen med mine voksne i vuggestuen:

- Lave rytmik og forskellige lege med kroppen
- Mærke sandet og lave sandkager i sandkassen
- Være inde i sanserummet eller lave motorikbaner med puderne
- Gå ved siden af klapvognen på ture
- Lave de forskellige lege som vi har lært ved DGI
- Spille på forskellige instrumenter

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Jeg kan selv:

- Føle forskel på varmt og koldt vejr
- mærke, hvis det er varmt og solen skinner
- høre, når vinden blæser eller det stormer kraftigt.
- lege med vand og hoppe i vandpytter
- Jeg laver mudderkager og andet godt. Jeg maler legehuset med vand og mudder eller smører det i hovedet.
- gå på jagt efter insekter – samle snegle, bænkebidere, mariehøns, gåsebiller, larver og regnorme.
- finde blomster, kogler, sten, grene, blade, æbler og bær.
- finde skovle, spande, plastikforme, bolde mm da legetøjet er frit tilgængeligt.
- Dufte til de dufte, der er i naturen

Jeg kan sammen med de andre børn:

- være udenfor på legepladsen eller i naturen.
- lege i vandpytter eller med mudder
- kigge på forskellige smådyr, vi finder
- høre og se på alle mulige fugle
- gå med bare tæer i sandet eller lege med vand i de sorte plastikkasser
- finde og tælle blade og grene i naturen

Jeg kan sammen med mine forældre:

- samle kastanjer og lægge dem på en række
- finde ting, der ikke skal være i naturen
- besøge en bondegård - 4-H gården
- gå hen på en naturlegeplads og lege eller på en tur til skov eller strand
- følge årets gang og snakke om dyr og planter – lege I er dyr og sige dyrelyde
- gå ud i haven og se på de forskellige blomster, buske, træer, fugle og insekter

Jeg kan sammen med mine voksne i vuggestuen:

- gå på biblioteket og låne bøger om naturen
- lave spiringsforsøg til påske, hvor vi sår karse
- være med til at vande blomsterne ude på legepladsen
- tælle fugle i træerne eller på himmelen
- besøge 4-H gården
- spise ude på legepladsen eller tage madpakken med på tur
- tage til skøjtesøen og se svaner og ænder og andre dyr
- samle naturmateriale som vi bruger til vores juledekorationer eller til pyntning af borde eller bruger til en pædagogisk aktivitet.
- lave collager med f.x blade fra træerne
- tage sne med ind på stuen – se hvordan den smelter
- have et tema om bondegårdsdyr
- have et tema om vinter og sommer

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab

Jeg kan selv:

- Røre, sanse, føle, smage og opleve verden og livet omkring mig
- Huske, hvor mange år jeg er
- Være en del af fællesskabet med de andre børn
- kende mit eget navn og min egen familie
- klæde mig ud.

Jeg kan sammen med de andre børn:

- kigge på bygninger og huse, når jeg er på tur
- synge sange og kigge i forskellige kunstbøger
- se på billeder, farver og former i bøger
- lege og finde på sjove ting sammen med de andre børn

Jeg kan sammen med mine forældre:

- fejre traditioner og højtider
- se teater eller tegnefilm for børn
- holde og fejre min fødselsdag
- finde billeder/bøger med forskellige mennesker på

Jeg kan sammen med mine voksne i vuggestuen:

- få tryghed, omsorg, nærvær. Vores små spisegrupper er gode til at efterleve dette og er med til at inkludere alle børn.
- Låne bøger på biblioteket, jeg godt kan lide
- se på juleudsmykning eller kigge på forskellige butikker i byen.
- lave påskeklip og halloween klip og juleklip
- være eksperimenterende og skabende med ler/sne/mudder/sand
- lave juledekorationer
- synge vores gamle børnesange og lave sanglege.
- få kendskab til nærmiljøet ved at besøge legepladserne i Aars, 4-H gården, cykle ud til bondegårde, besøge børnehaverne og lege på deres legepladser, besøge kirken og deltage i deres aktiviteter
- få besøg af bedste/oldeforældre og af vores forældre til åbent hus.
- have faste temaer i Troldehøjen såsom vinter, sommer, bondegård.
- snakke om maden, som Stine laver til os hver dag.
- Prøve at tegne med tuscher eller male med pensel
- Lege med farver, former og figurer.

Jeg kan sammen med de andre børn:

- kigge på bygninger og huse, når jeg er på tur
- synge sange og kigge i forskellige kunstbøger
- se på billeder, farver og former i bøger
- lege og finde på sjove ting sammen med de andre børn

Jeg kan sammen med mine forældre:

- fejre traditioner og højtider
- se teater eller tegnefilm for børn
- holde og fejre min fødselsdag
- finde billeder/bøger med forskellige mennesker på

Jeg kan sammen med de pædagogiske voksne:

- få tryghed, omsorg, nærvær. Vores små spisegrupper er gode til at efterleve dette og er med til at inkludere alle børn.
- Låne bøger på biblioteket, jeg godt kan lide
- se på juleudsmykning eller kigge på forskellige butikker i byen.
- lave påskeklip og halloween klip og juleklip
- være eksperimenterende og skabende med ler/sne/mudder/sand
- lave juledekorationer
- synge vores gamle børnesange og lave sanglege.
- få kendskab til nærmiljøet ved at besøge legepladserne i Aars, 4-H gården, cykle ud til bondegårde, besøge børnehaverne og lege på deres legepladser, besøge kirken og deltage i deres aktiviteter
- få besøg af bedste/oldeforældre og af vores forældre til åbent hus.
- have faste temaer i Troldehøjen såsom vinter, sommer, bondegård.
- snakke om maden, som Stine laver til os hver dag.
- Prøve at tegne med tuscher eller male med pensel
- Lege med farver, former og figurer.